

ВСЕСВІТНІЙ БАНК ПОВИННІ СКАСУВАТИ

Євген ГІЛЬБО

Copyright © 2002

ЧАСТИНА I. НЕОБХІДНА УМОВА ОЗДОРОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ У СВІТІ

Епоха 90-х років минулого століття, яку називають сьогодні епохою поступу глобалістів, насправді була епохою зростання безконтрольного та безвідповідального засилля міжнародної бюрократії. Діяльність чиновників міжнародних організацій упродовж цього періоду втратила будь-який зв'язок з національними інтересами країн-засновників цих організацій і фактично обслуговувала самостійні інтереси.

Загалом інтереси міжнародної бюрократії можна розділити двояко. Першому скоріше за все характерний *ідеалізм*, який пов'язаний з певними ідеологічними і містичними концепціями. Легальний, цивільний і псевдо-раціональний бік цих концепцій найяскравіше відобразив у своїх роботах Жак Атталі, які він присвятив так званій *мондіалістській моделі світоустрою*. Легальна мондіалістська ідеологія намагається обґрунтувати ірраціональні і нереальні ідеї, знівельювати культурні розмаїтості та збіднити культурний генофонд людства задля якихось реальних економічних інтересів, які буцімто неможливо реалізувати іншим шляхом.

Наприклад, мусують думку про те, що єдина світова валюта і відкриті ринки, єдині правила гри для них конче корисні для розвитку бізнесу, здатні різко прискорити економічне зростання у світовому масштабі, підвищити прибутки економічних агентів. Це, безперечно, вірно в глобальному плані, але вони не беруть до уваги такий аспект ситуації, як посилення нерівномірності розвитку, поглиблення прірви між лідерами ринку та аутсайдерами при дотриманні даних правил гри. У підсумку аутсайдиери програють набагато більше, ніж із-за альтернативних правил, які гальмують економічне зростання у світі в цілому, проте прискорюють його саме в окремих – надбагатих – країнах.

Очевидне небажання *ідеологів мондіалізму* доповнити програму зняття бар'єрів зростання (виграш якого цілком дістанеться країнам-лідерам) програмою компенсації малорозвиненим країнам тих жертв, які вони приносять на вівтар світового прогресу, стало не тільки гальмом глобалізації, але й причиною жорсткого протистояння цій програмі відповідальних сил громадянського соціуму в усьому світі.

Але навіть із-за наявності таких компенсацій суперечливим є твердження про те, що слідом за торгово-

економічною глобалізацією неодмінно послідує нівелювання культурних і похідних від них соціально-політичних відмінностей у всіх країнах, до того ж за взірць треба прийняти порядки сьгоднішніх країн-лідерів світової економіки. *Культурне різноманіття* є заставою виживання цивілізації в цілому, її здатності адаптуватися до будь-яких змін природних умов на планеті та у космосі. Абсолютно зрозуміло, що саме ці культурні особливості, які за сучасних обставин гарантують високу адаптованість і ефективність сьгоднішнім лідерам світової економіки, забезпечуватимуть їх завжди. Існує багато соціологічних теорій, які твердять, що навіть за наявних зовнішніх обставин на різних етапах суспільного прогресу на перший план можуть вийти конкурентні переваги зовсім інакших культур, ніж усім відома західна.

Глобалісти відкидають цю концепцію, яку давно вважають беззаперечною у сфері гуманітарних наук. Вони завзято намагаються пов'язати свою *ірраціональну ідею нівелювання* всіх культурних різновидів з інтересами західного капіталу, навіюючи його власникам, ніби тільки така *нівеляція* забезпечить прозорість ринків і єдність правил гри на них, буцімто неминуче необхідної для успіху їхнього бізнесу.

Та за цим псевдораціональним планом ідеології сучасного глобалізму приховано ще й план *містичний*, який породили, широко розповсюджені в шеренгах західноєвропейської еліти, *шизофренічні ідеї*: ці ідеї беруть початок з міфології раннього християнства, суттєво препарувавши її та виставляючи на перший план цикл легенд, пов'язаних з одружен-

ням Ісуса в Кані, появою у нього потомства, тобто жбана, в якому кров Христова залишається навік нетлінною. Це потомство для втаємничених позначене в містиці словом *sangraal*, що розшифровують як *sang gaal* (царська кров, кров царя іудейського), а для загалу – як *san graal* (Святий Грааль).

Протягом довгого часу безліч європейських сімейств фіксують свій родовід від Ісуса. Зокрема, на божественне походження претендують Габсбурги після породичання з лотарингською династією, що сягає за легендою часів першого хрестоносного єрусалимського короля Годфруа, онука Лоенгріна і прямого потомка династії перших франкських королів Меровінгів, які ніби прямо походять від потомків Ісуса Христа, котрих вивіз Йосиф Арімсефський у місто Марсалу (сьгодні – Марсель) разом з їхньою матір'ю Марією, дочкою цього самого Йосифа.

І ось ця нісенітниця довго впливала на *європейську політику*. Ще у 16 ст. вона стала закритою ідеологією вождів однієї із сторін у кровопролитній громадянській війні у Франції, метою якої було возведення на французький престол цієї ж Лотарингської династії з подальшим перетворенням французького королівства в інструмент створення всесвітнього царства під рукою цих же удаваних потомків Ісуса. У 19 ст. всю систему таємних орденів і лож, засновану на цій ідеології, задіяли щоб створити єдину європейську монархію підручну Габсбургам. Після провалу і цієї спроби вся ця нечисть так і не заспокоїлася, і в другій половині 20 ст. почала створювати *європейську імперію* вже під видом об'єднання

демократії з подальшою її трансформацією в 21 ст. в якусь ліберальну монархію, спідручну тим же Габсбургам, або Сен-Клерам. Про всяк випадок внука останнього австрійського імператора посадили в європарламент як депутата і ведуть таємні переговори, щоб улаштувати його, допоки європейська імперія ще не готова, на угорський престол. Утім, я думаю, що ці спроби міжнародних шизофреніків так само проваляться, як і всі попередні.

У другій половині минулого століття ідеям міжнародних шизофреніків стало затісно у Європі, і їх широко підтримали у США. Багаточисельні представники *американської еліти*, хто із особистих інтересів, а хто і з ідеалістичних метикувань, широко підтримали цю ідеологію. Вона довгий час була тіньовою релігією всяких **трилатералів** і, присвоївши собі функції її жреців, зробили свою міжнародну кар'єру пани на кшталт Жака Атталі.

Ясно, що і президент Всесвітнього Банку пан Вульфенсон і відставний шеф МВФ пан Камдессю не цуралися пропагувати всю цю “шизу” заради своєї кар'єри. А зробивши її, кар'єру, вони неодмінно змушені використовувати своє становище в міжнародних організаціях для проведення *ідеологізованої політики*, яка нібито намагається реалізувати ідею світової ліберальної імперії зі самозваним Христовим потомством на чолі. І зрозуміло, що в їхніх офіційних промовах і діях для обґрунтування всієї цієї політики стала *ідеологія легального глобалізму* – зовнішня псевдорациональна оболонка всього цього кола ідей.

Та говорячи про міжнародну бюро-

кратію, як про самодостатню інституцію, яка має власні інтереси, було б наївно зводити її інтереси до втілення цієї ідеології, ясно, що всі міжнародні чиновники офіційно готові присягнути будь-якому глобалізму і неофіційно – різним самозваним Меро-вінгам. Думаю, що їхній реальний інтерес знаходиться в іншій площині. Ця площина – *корупція*. Корумповані чиновники почуваються дуже добре в *ідеологізованих організаціях*. Якщо в прагматичних установах існують певні критерії діяльності і дуже важко виправдати відхилення від них, невиконання показників, яких вимагають і т.д., то в ідеологізованій системі завжди будь-які недолугі дії можна легко виправдати ідеологічними міркуваннями – добре, що критерії тут розмиті, а ідеологічні аргументи можна легко повертати для обґрунтування всяких нісенітниць. Ми всі пам'ятаємо, наприклад, як ідеологізація практично паралізувала у 80-ті боротьбу з *корупцією в КДБ і ГРУ* у зв'язку з доставкою зброї та іншими високогрошовими операціями. Природні питання про дивні знижки і дивні умови платежів відбивали ідеологічною аргументацією, а в результаті СРСР зазнав багатомільярдних збитків.

Внаслідок цього *корумповане чиновництво* зацікавлене в ідеологізації діяльності організації і сприяє поглибленню цієї ідеологізації, створюючи нові неформальні тусовки і присягає будь-якій шизофренічній ідеології – лиш би вона покривала *злодійство*.

У 90-ті роки всі ці тенденції повністю проявилися в діяльності *МВФ і Всесвітнього Банку*. Результати їхньої діяльності вражають. “За ос-

танні 10 років Міжнародний Валютний Фонд і Всесвітній Банк надали фінансову допомогу 36 малорозвиненим країнам, у відповідь зобов'язавши їх виконувати певні вимоги у реформуванні економіки. Однак, в середньостатистичній країні із цієї групи зростання доходу на душу населення впродовж останніх двох десятиліть дорівнює нулю” (*Financial Times*, 28.08.01). Такі підсумки оперування величезними фінансовими ресурсами протягом останнього десятиліття.

З чого б почали за подібних умов у звичайному банку? – запитує *Financial Times*. І справедливо відповідає: – Правильно, замінили б управляючого. Однак, закони ринку не писані для Всесвітнього Банку, президента якого Джеймса В. Вульфенсона недавно переобрали на другий термін правління, що завершиться лише в 2005 році.

Така ціна ідеологізації. Провальні результати абсолютно не впливають на оцінку компетентності міжнародного чиновника. Головне – його прихильність, на словах, до всього спектра потрібних ідеологем.

ЧАСТИНА II. НЕМИНУЧА УМОВА ОЗДОРОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ У СВІТІ

Рішення, що їх приймає банк, давно втратили навіть подобу нормальної фінансової процедури. У його справи почали відверто втручатися неурядові міжнародні організації відомого спрямування. Власне ідеологізацію діяльності перестали навіть найменшою мірою камуфлювати. На цьому тлі яскраво й розцвіла корупція в ВБ і в МВФ. Чиновники цих організацій почали лобіювати

інтереси приватних угруповань у тих чи інших країнах, насаджувати їхнім національним парламентам і урядам вимоги самих міжнародних організацій. Зрозуміло, що за це добре платили. Ясно, що цей дрючок використовували не тільки для дрібного злочинства, а для великого, наглого, що завдає суттєві збитки як державам-жертвам, так і націям взагалі. Іншими словами, міжнародні чиновники почали звітувати тільки своїй комісії, і під її прикриттям, разом з пов'язаними з ними мафіозними кланами, грабували десятки країн.

Ми чудово пам'ятаємо про роль керівників МВФ, ВБ і ЄБРР у процесі просування проекту *мафіозної приватизації* в Росії. Ясно, що ідею, замість приватизації і під виглядом приватизації, а насправді захопити загальнонаціональну власність вузьким колом, пов'язаних між собою осіб, не підтримали ні у світовому співтоваристві, ні в національному парламенті. Для реалізації цієї програми вартувало *знищити легітимну владу*, встановити напівфашистський режим з кишеньковим парламентом і свавіллям силових структур, допустити неминучу *люмпенізацію* більшості населення. Те, що Камдессю і Атталі задумали нав'язати таку програму тогочасній російській адміністрації, інакше не поясниш, як абсолютну безвідповідальність корупціонерів.

Можливості, що їх утратила Росія, схоронені надії старшого покоління росіян і загублене життя молодого покоління цієї країни, не є винятком. Тією чи іншою мірою *вплив корумпованого міжнародного чиновництва* на долю десятків країн у 90-ті роки повторював цю схему. Впро-

ваджуючи інтереси то мафіозних кланів, то міжнародних фінансових спекулянтів, ці пани занапастили процвітаючі ще на початку 90-х економіки країн ЮВА (крім Малайзії, у якій уряд відкинув домагання МВФ і ВБ та припинив стосунки з ними ще на початку 90-х). Це зрикошетило і по Японії, зупинивши надовго її чудове зростання. У Східній Європі бачимо різочу різницю між успіхами тих країн, що орієнтувалися у своїй *економічній політиці* на співробітництво з Німеччиною (Чехія, Словенія), і провалом тих країн, котрі орієнтувалися на вимоги МВФ, ВБ і ЄБРР (Румунія, Болгарія, Україна).

Вказаній вакханалії, що прикрита фіговим листком ідеології, також сприяла і *політика адміністрації Клінтона*, котрий перетворив зовнішню політику своєї країни в інструмент, яким втілював інтереси корумпованого міжнародного чиновництва.

Відсутність належного прагматизму, невинуватана ідеологізація в діяльності адміністрації врешті-решт пустила в непам'ять у багатьох випадках національні інтереси самих США (не кажучи про інші країни) і поставила зовнішню політику адміністрації на службу самодостатнім інтересам *міжнародної бюрократії*.

Результат такої політики виявився доволі плачевним для США. Довіру і повагу до цієї країни у всьому світі, таку характерну для початку 90-х, змінила хвиля жорсткого антиамериканізму, коли саме США визнають (і не скажеш, що несправедливо) відповідальними за ті збитки, які цим країнам нанесли жадібні міжнародні бюрократи. Сьогодні в Росії вже не згадують про той *рівень довіри* до США і поваги до них, орієнтацію

суспільства на співробітництво, що був у часи правління Буша-старшого. Проте та ненависть до США, до якої спричинилася політика Клінтона, живе сьогодні у серці кожного росіянина.

Першими отямилися європейці та замінили керівництво ЄБРР більшими прагматиками. Жака Атталі звинуватили саме в тому, в чому він і був винуватий – в *корупції*. Щоправда, звинувачення були мізерними – ніхто не хотів виявляти правду про тіньову діяльність цього пана на ідеологічному фронті. Камдессю протримався довше, спираючись на ідейну близькість і загальні фінансові інтереси за правилами клінтонівської адміністрації. Передбачаючи прихід нової адміністрації в Білий дім, він вирішив добровільно і дочасно залишити свій пост, сподіваючись, що ніхто не зацікавиться у цьому разі вслід ворухити минуле, знову ж таки, щоб не висвітлити інформацію про *тіньовий аспект* у діяльності цього пана.

Бажання урядів контролювати ЄБРР і МВФ вельми похвальне і всилає надію на *спад корупції та містицизму*. Можна навіть надіятися, що діяльність цих організацій у новому столітті матиме осудливіший характер. Особливо це стосується ЄБРР. З МВФ, звичайно, складніше. Надії на щось конструктивне з'являться тільки тоді, коли вдасться *докорінно змінити становище міжнародної бюрократії* в цій організації, коли чиновники будуть залежнішими від урядів, що їх призначають, відповідально представлятимуть їхні інтереси, матимуть мінімум можливостей для свавілля.

Думаю, що тут є сенс звернути увагу на будову ООН і взяти її за основу, взірець при реформуванні МВФ. Ніхто, звичайно, не стверджу-

ватиме, що в ООН взагалі немає корупції, але в 90-ті роки рівень корупції в ООН був у двічі менший, ніж у МВФ, ВБ і ЄБРР. Це пов'язано якраз з тим становищем чиновників, яке заклали у статут і організаційні процедури цієї організації – там не так багато можливостей для корупції. Так чи інак, проте *реформа МВФ назрела* і найближчим часом її поставлять на порядок денний. Інша річ – Всесвітній Банк. Судячи з повторного переобрання Вульфенсона та із заяв його чиновників і їхніх дій останнім часом, стає ясно, що *цю організацію вже не реформують і вона ніколи не буде конструктивним інструментом міжнародної політики*. Та відсторонення всього керівного складу і заміна його новими людьми мало що дадуть, адже існує величезна інерція процесів, які запустили. Єдине добре, що дасть така процедура – можливість витягнути на світ божий реальну інформацію про, власне, *фінансову діяльність ВБ*, щоб усім, зрештою, стало зрозуміло, що *цей банк є повним банкрутом*, адже величезну масу кредитів, що їх видав банк, вже не повернеш, оскільки вона зумовлена таємними застереженнями псевдоідеологічного характеру.

Чи так чи ні, але в результаті політичного рішення і внаслідок неминучого визнання його банкрутом, Всесвітній Банк повинні скасувати. Ліквідувати цю інституцію є на сьогодні необхідною умовою *оздоровлення економічної ситуації в світі*, нормалізації міжнародних відносин взагалі, заборона практики втручання у внутрішні справи країн, що розвиваються, в інтересах вузько корпоративних груп, і на шкоду їхнім національним інтересам.

ЧАСТИНА III. ЧИ ПРИЗВЕДЕ ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА США І ЄС ДО СВІТОВОЇ ВІЙНИ? XXI СТОЛІТТЯ НАСТУПИЛО НА ТІ Ж ГРАБЛІ

XXI ст. настало. І схоже, що воно наступило на ті ж граблі, що й сторіччя ХХ. На початку минулого століття рівень глобалізації світової економіки, якого досягли наприкінці ХІХ ст., можна повністю порівнювати з сьогоднішнім. З'ява залізниць зіграла для *індустріальної економіки* таку ж роль, як і поява глобальних інформаційних мереж – для *постіндустріальної*. Це хороша нагода, швидко і не дорогим коштом, порівняно з витратами на їх виробництво, доставляти товари в будь-яку частину світу. У підсумку міра відвертості економіки (частка експорту в її ВВП) була на початку ХХ століття приблизно такою ж, як і сьогодні. Було сформовано систему *глобальної логістики*, іноземні інвестиції грали значну роль в економіці більшості країн, а транснаціональні компанії вкладали значну частину їх ВВП. Наприклад, у Росії успішно впроваджували виробництво всяких нобелів, зінгерів та еріксонів...

У подальшому зростання долі сектора послуг в економіці повинно було значно знизити рівень її глобалізації: до появи *Інтернету* послуги мали набагато меншу мобільність, аніж товари. Власне, так і трапилося, і в другому періоді індустріального суспільства ступінь відкритості економік був значно нижчий.

Але є одна дуже важлива обставина – *ступінь відкритості економік* почав знижуватися набагато швидше,

ніж для цього виникли об'єктивні причини. І трапилося це з політичних міркувань. Власне, мали місце дві хвилі *протекціонізму* – в 10-ті та 30-ті роки ХХ сторіччя. Обидва вони закінчилися *світовими війнами*. Протекціонізм 1910-х років не був зумовлений пекучими потребами національних економік, як лістіанський протекціонізм середини 19 ст. Його практикували не те, щоб недо-розвинуті країни, а навпаки – розвинуті, передові держави.

З лістіанських позицій протекціонізм повністю був обґрунтований лише для Росії, де економічного зростання досягли в результаті імпорту капіталу, котрий стимулювали *торговим протекціонізмом*, а потім суттєво витісняли капіталом національним. Треба сказати, що російський протекціонізм був виключно торговим і не обмежував відвертості економіки в сутності: перепон рухові капіталів було вельми мало. Англо-німецькі торгово-митні війни скоро посварили ці надто дружні в кінці 19 ст. держави. Торгові суперечності загострили відносини Німеччини з Росією. Це вивело з ізоляції ворожу Німеччині Францію і привело до створення Антанти, що й закінчилося першою світовою війною.

У міжвоєнний період рівень відкритості економік дещо зріс, та все ж не сягнув рівня, що був на початку сторіччя. Зате економічні труднощі США – нової цитаделі західної економіки – заставили їх вжити вагомих *протекціоністських заходів* у кінці 20-х років. Цей крок мав обвальні наслідки – до протекціоністських заходів почали одна за одною вдаватися європейські держави. У такий спосіб атомізація світової політики

породила *паранойяльну ворожнечу держав*. Власне, почався процес *автаркізації і милітаризації економік*. Утративши американський ринок, Японія змогла вижити за рахунок милітаризації економіки. В аналогічному становищі опинилася і Німеччина, що втратила європейські і колоніальні ринки. Як результат – Друга світова війна.

Сьогодні уряди США та ЄС вирішують, *як їм підтримати свої фірми*. Після атак на Нью-Йорк і Вашингтон, організації, котрі регулюють ситуацію в США, як відомо, послабили обмеження на такі операції, як купівля акцій власної компанії. Цим вони намагалися запобігти падінню котирування. Адже відомо, що ринки повинні впасти зовсім не в результаті терактів, а для корегування надзвичайно високих цін під час недавнього економічного буму. Наступний крок – дотація авіакомпаній, адже абсолютно безглуздою є та ситуація, коли споживач голосує проти. Нехай вже ринок порозставляє все на свої місця. Вчорашній *The Economist* виступив із коментарем того, що коли необхідно скоротити кількість і розміри авіакомпаній в Європі та Америці, то урядам Заходу не варто цьому запобігати.

Те ж стосується інших секторів економіки. І це абсолютно виправдана думка. Якби зараз скотитися від *вільно-ринкового підходу* до протекціонізму – не минути невиправданої руйнації глобальних ринків, адже результат цього надто добре продемонстрував досвід усього минулого століття.

Протекціонізм підходить слабо розвинутим країнам, для “промислового виховання нації”, як частенько

стверджував Фрідріх Ліст. Але для лідерів світової економіки, для конкурентноздатних країн протекціонізм є шляхом до загнивання, а можливо й до загибелі. І вже напевне – до непримиренних суперечностей з іншими країнами, що з учорашніх друзів перетворюються в джерело воєнної небезпеки. Реакція ринку на політичну напруженість і самих споживачів на глобальну ситуацію сьогодні зовсім не відповідає апокаліптичним прогнозам, що їх роблять виключно з метою підштовхнути розвинуті країни до невиправданих протекціоністських заходів. Американські домашні господарства не виявили ніякої тенденції до скорочення споживання в ці два тижні, хоча таке скорочення й пророкували задовго до терактів.

Теракти лише прискорили позитивний і перспективний розвиток американської економіки. Головна прогресивна тенденція, про яку і я та інші спеціалісти з постіндустріальної трансформації говорять останніми роками, лише употужнилася.

Кризу переживає саме старий, індустріальний сектор економіки, в той час як постіндустріальний, перспективний, переживає небувалий підйом. Падіння NASDAQ зовсім не є індикатором стану справ у цьому секторі, оскільки цей ринок одвічно мав величезну спекулятивну складову (див. правила торгів на NASDAQ). Поки індекс падав, акції реальних постіндустріальних компаній, що робили гроші не на дужій рекламі і пірамідах, а на реальних послугах (наприклад, дистанційній освіті), продовжували зростати. Після терактів ми знову побачили посилення цієї тенденції. Так, теракти завдали удару по авіаперевезеннях, послугі індустріаль-

ного типу. Але тут же зросла популярність відеоконференцій. Упродовж тижня після теракту кількість клієнтів у цьому секторі зросла на 10–50%. Тенденція заміни очних конференцій дистанційними нарадами мала місце й раніше – тепер вона лише посилилася. Отож *постіндустріальна послуга витісняє індустріальну*.

Після теракту в США різко зросла популярність сотових телефонів. Та ж тенденція властива й іншому світові. Катастрофа лише виявила переваги цього виду зв'язку. Акції величезних мобільних операторів після відновлення торгів на фондовому ринку США впевнено зростають на фоні падіння акцій традиційних компаній. Панічні прогнози щодо зростання цін на нафту в результаті кризи теж не підтвердилися. За підсумками торгів 24 вересня на International Petroleum Exchange (IPE) у Лондоні світові ціни на нафту найближчого місяця поставки відповідно склалися (дол./барель): Brent (листопад) – 22,02 (–3,42). У США ціни на нафту за один день впали на 15%, ціни на бензин – на 12%, ціни на топковий мазут – на 14%. Це найнижчий рівень за останні 16 місяців, і панічні пароксизми ОПЕК навряд чи істотно затормозять їх спад. Відтак *економічні чинники переважають політичний альярмізм*.

Панічні крики про економічний спад теж допоки залишаються лише криками. В цьому році світова економіка зросте в 1,6%. Те ж можна прогнозувати і в майбутньому році. Яка ж то криза без спаду? Хіба чисто природне здуття спекулятивної бульбашки, яке я так наполегливо прогнозував у 1997–98 рр., даючи кіль-

кісні оцінки розмірів утрат інвесторів (чим накликав на себе безліч звинувачень з боку прихильників спекулянтської клінтонівської глобалізації) – хіба ж це криза? Це особиста криза ідіотів, які діяли всупереч логіці та інвестували туди, куди не слід. Це особиста криза аналітиків, які радили їм робити не те, що слід. Але це – *не криза світової економіки*. Так, що немає реальних причин ні для закриття ринків, ні для заходів для спеціальної підтримки традиційних галузей, що втрачають конкурентноздатність, ні для інших заходів

гнилого протекціонізму. *Лише невтручання урядів і відкрита економіка зможуть зберегти стабільність світової економіки*, політичну стабільність, запобігти спадові і наростанню економічних суперечностей. Залишіть протекціонізм країнам, що розвиваються – там він потрібен. Але якщо до нього звернуться передові країни – світ знову постигне війна.

Надійшла до редакції 17.12.2001.

Переклад з російської Івана Ляховського
(за Інтернет-сайтом).

**Науково-методична конференція
«ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»
(Одеса, 7 травня 2002 року)**

Вельмишановні колеги! Маємо честь запросити Вас до участі в роботі науково-практичної конференції «Оптимізація та індивідуалізація навчального процесу», яка відбудеться 7 травня 2002 року в Одеському регіональному інституті державного управління Української Академії державного управління при Президентові України.

Початок роботи о 10:00, за адресою Одеса, вул. Генуезька, 22.

На конференції передбачено розгляд таких специфічних проблем, як:

- Оптимізація умов фахової підготовки спеціалістів та магістрів за модульною системою навчання.
- Індивідуально-орієнтовані технології навчання студентів та слухачів.
- Психолого-педагогічні засади індивідуального підходу у навчально-професійній діяльності.
- Систематизація та узагальнення інноваційних педагогічних технологій.
- Методологія та практика дистанційного навчання як ефективної форми індивідуалізації навчального процесу.
- Організаційно-управлінські підходи в оптимізації планування фахової підготовки спеціалістів.
- Гуманізація навчально-професійної підготовки державних службовців.

Для участі у конференції необхідно до 20 квітня 2002 року подати до оргкомітету: заявку (де вказати прізвище та ініціали, вчену ступінь та звання, місце роботи та посаду, назву доповіді, необхідність бронювання місця у гуртожитку чи готелі та адресу для оперативного зв'язку, тобто телефон, факс, e-mail), текст доповіді українською мовою (назва доповіді, прізвище автора, нижче – резюме англійською (до п'яти рядків) та російською мовами (до п'яти рядків). Потім текст до 5-ти сторінок через 2 інтервали, але не більше 30-ти рядків на сторінці).

Зазначені матеріали слід набрати у Word 6.0–7.0 та надіслати електронною поштою за адресою: uapa@max.odessa.ua, можна також надіслати поштою дискету з примірниками заяви та доповіді за адресою: Навчально-методичний відділ ОРІДУ УАДУ при Президентові України, вул. Генуезька, 22, м. Одеса, 65009. Тел. для довідок: (0482) 638343, (0482) 632426.

МИ СПОДІВАЄМОСЯ БАЧИТИ ВАС В ОДЕСІ!